UCHWAŁA NR XVII/110/2019
RADY MIEJSKIEJ BĘDZINA

z dnia 21 listopada 2019 r.

w sprawie przyjęcia „Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity - Dz. U. z 2019 roku, poz. 506 z późniejszymi zmianami) w związku z art. 4^1 ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity – Dz. U. z 2018 roku poz. 2137).

Rada Miejska Będzina
uchwala:

§ 1. Przyjąć „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok", stanowiący załącznik do uchwały, będący jej integralną częścią.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Będzina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Będzina

Krzysztof Dudziński

WICEPREZYDENT MIASTA
Anna Drzewiecka

ZASTĘPCA NACZELNIKA
Wydziału Polityki Społecznej
i Działalności Gospodarczej
Agata Wyderka-Pietrzyk

Akceptuję w zakresie formalnoprawnym
radca prawny Marcin Kropka

SEKRETARZ MIASTA
Magdalena Rogowicz

SKARBNIK MIASTA
Anna Pawezowska

Załącznik
do Uchwały Nr XVII/110/2019
Rady Miejskiej Będzina
z dnia 21 listopada 2019 roku

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2020 rok

Wydział Polityki Społecznej i Działalności Gospodarczej

listopad 2020

Spis treści

I. Wprowadzenie 3

II. Diagnoza problemów alkoholowych 5

1. Używanie alkoholu przez dorosłych mieszkańców Będzina 5

2. Alkohol i inne zagrożenia wśród dzieci i młodzieży na terenie miasta 7

3. Rynek alkoholowy w Będzinie 11

III. Zasoby instytucjonalne świadczące pomoc mieszkańcom miasta w rozwiązywaniu problemów alkoholowych 16

1. Znajdujące się na terenie miasta 16

2. Znajdujące się poza terenem miasta 19

IV. Zadania Cele i Metody Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 21

Zadanie Nr 1: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu 21

Zadanie Nr 2: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie 22

Zadanie Nr 3: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży 24

Zadanie Nr 4: Prowadzenie edukacji publicznej i kształtowanie opinii publicznej w sprawach związanych z nadużywaniem alkoholu 26

Zadanie Nr 5: Monitorowanie problemów alkoholowych w gminie oraz ewaluacja prowadzonych działań profilaktycznych 27

V. Zadania, kompetencje i sposób wynagradzania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 28

VI. Źródła i zasady finansowania zadań programu 30

VII. Realizatorzy programu 30

I. Wprowadzenie

Według najnowszego raportu Światowej Organizacji Zdrowia alkohol jest najczęstszą przyczyną zgonów na całym świecie. Z danych WHO wynika, że w 2016 roku z powodu spożycia napojów procentowych zmarło trzy miliony osób. Taka liczba oznacza, że 1 na 20 zgonów jest spowodowany alkoholem, z czego 3/4 umierających to mężczyźni. Alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia Europejczyków. Ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek ze spożywaniem alkoholu. Z raportu wynika także, że 2,3 miliarda ludzi na całym świecie spożywa 33 gramy czystego alkoholu dziennie. Tyle zawierają dwa kieliszki wina po 150 ml, duże piwo 750 ml lub dwa kieliszki alkoholi wysokoprocentowych po 40 ml. 283 miliony osób jest uzależnionych od alkoholu, z czego 18,3% w Europie, a 16, 6% w obu Amerykach. W skali świata, to właśnie alkohole wysokoprocentowe są spożywane najczęściej, co odpowiada 45 proc. całej konsumpcji, na drugim miejscu znajduje się piwo 34 proc. , a następnie wino 12 proc.

Konsumpcja alkoholu w istotny sposób wpływa na zdrowie psychiczne i fizyczne zarówno jednostek jak i rodzin, a jej negatywne konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie lub uzależnionych, ale wpływają na całą populację. Negatywne skutki związane z używaniem, a przede wszystkim nadużywaniem alkoholu są powszechnie znane i można je zaobserwować w wielu obszarach życia społecznego. Występują w trzech głównych wymiarach:

1. indywidualnym – oddziaływanie negatywne na zdrowie psychiczne i fizyczne osób pijących,
2. społecznym – negatywne oddziaływanie na zdrowie psychiczne i fizyczne członków rodziny, przemoc w rodzinie, zakłócenie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, bezrobocie, ubóstwo.
3. ekonomicznym – koszty: leczenia, wypadków drogowych, zaangażowanie systemu pomocy społecznej, wymiaru sprawiedliwości, lecznictwa odwykowego, przedwczesnej umieralności.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku wraz z późniejszymi zmianami jest podstawą prawną kompleksowo regulującą zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wskazując, iż zadania z tego obszaru stanowią zadania własne gminy, określając również podmioty odpowiedzialne za ich realizację.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy Będzin. Określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu. Pokazuje

główne kierunki działań profilaktycznych oraz działań mających na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych w mieście. Program jest kontynuacją zadań realizowanych w latach ubiegłych, oparty o metody od lat sprawdzone i realizowane przez gminę. Zadania zawarte w Programie będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz wykorzystaniem istniejących zasobów instytucjonalnych służących rozwiązywaniu problemów wynikających z negatywnych zjawisk związanych ze spożywaniem alkoholu przez społeczność lokalną. W ramach zadań Programu będą prowadzone systematyczne działania edukacyjno – informacyjne, o charakterze profilaktycznym skierowane do dzieci i młodzieży, rodziców, nauczycieli, mające na celu podnoszenie świadomości na temat zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych i propagujących zdrowy styl życia, poprzez realizację programów profilaktycznych, odpowiadających na środowiskowe zapotrzebowanie. Głównym celem Programu jest zapobieganie rozwojowi uzależnienia od alkoholu na terenie gminy Będzin. Ograniczanie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z używania alkoholu. Propagowanie trzeźwego stylu życia wśród mieszkańców miasta. Organizowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Wypracowanie wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych racjonalnych postaw wobec alkoholu poprzez wdrażanie i realizację przedsięwzięć, programów i zajęć profilaktycznych. Cel główny realizowany będzie w formie:

- profilaktyki uniwersalnej kierowanej do wszystkich mieszkańców miasta Będzina, bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych,
- profilaktyki wskazującej – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem.

Program uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zawarte w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020, a także opiera się na rekomendacjach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
Program jest otwarty i ma charakter ramowy. W trakcie realizacji może ulegać modyfikacji i być wzbogacany o nowe treści w zależności od zaistniałych potrzeb.

II. Diagnoza problemów alkoholowych

1. Używanie alkoholu przez dorosłych mieszkańców Będzina.

Według szacunków Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych większość osób pijących alkohol spożywa go w sposób, który nie powoduje negatywnych konsekwencji dla nich i dla osób z ich otoczenia. Jednak kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. Szacuje się, że w tej grupie znajduje się ok. 700-900 tysięcy osób uzależnionych oraz ponad 2 miliony osób pijących alkohol ryzykownie lub szkodliwie. Wyliczenie przeprowadzone w oparciu o te wskaźniki pozwala ocenić liczbę uzależnionych od alkoholu mieszkańców Będzina na około 800-1200 osób, zaś pijących szkodliwie około 2630 – 3680 osób. Z informacji Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będzinie wynika, iż w okresie od stycznia do września 2019 roku wpłynęło 90 wniosków dotyczących podjęcia działań wobec osób nadużywających alkoholu. Spośród wszystkich wniosków najwięcej, złożonych zostało przez Komendę Powiatową Policji - 36, następnie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie – 34, rodzina skierowała – 11 wniosków, placówki oświatowe, kuratorzy sądowi i Miejskie Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z innych gmin, a sprawy dotyczyły mieszkańców naszego miasta, złożyły po 3 wnioski. W trakcie 23 posiedzeń Podkomisji, przeprowadzającej rozmowy motywująco - interwencyjne z osobami, wobec których istnieje podejrzenie uzależnienia od alkoholu, zaproszono łącznie 170 osób. Po raz pierwszy zaproszono 91 osób, w tym 65 mężczyzn i 26 kobiet. Na badania do biegłych sądowych skierowano 56 osób. Do Sądu Rejonowego w Będzinie skierowano 36 wniosków, w tym 14 wniosków o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego, 22 wnioski dotyczyły podjęcia działań wobec osób które nie zgłaszały się na badania do biegłych, a zebrana dokumentacja świadczyła o występowaniu problemu alkoholowego. Do końca września biegli sądowi wydali 25 opinii w przedmiocie uzależnienia, z czego u 10 osób nie stwierdzono problemu nadużywania alkoholu.
Z danych uzyskanych od Prezesa Sądu Rejonowego w Będzinie wynika, iż na koniec września 2019 roku prowadzono 26 spraw dotyczących obowiązku leczenia odwykowego, w tym: w przypadku 23 osób orzeczono leczenie w systemie ambulatoryjnym, a w stosunku do 3 osób orzeczono leczenie w trybie stacjonarnym.

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie wynika, że w tym roku ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu skorzystały 154 osoby w 115 rodzinach. Stanowią oni 8,3 % ogółu osób objętych pomocą społeczną. Osoby te otrzymały świadczenia w łącznej wysokości 504 757,28 złotych. Na przestrzeni 9 miesięcy tego roku Dział Poradnictwa

Specjalistycznego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie, z tytułu problemu alkoholowego udzielił pomocy 185 osobom, w tym 69 kobietom. Przeprowadzono 136 sesji terapeutycznych. 10 osobom udzielono pomocy w trakcie wizyt w środowisku. Rozeznano 116 sytuacji rodzin, w związku z wnioskiem Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Nadużywanie alkoholu powadzi do wielu groźnych zmian w organizmie. Szkodliwe jest zarówno regularne picie, jak i krótkotrwałe upijanie się. W następstwie picia rozwinąć się może szereg chorób, w tym wątroby, przewodu pokarmowego oraz układu krążenia. Część z nich rozwija się latami, w początkowym etapie nie dając objawów. Alkohol szkodliwie wpływa także na psychikę. Jest przyczyną uzależnienia, depresji, jak również psychoz. Z informacji otrzymanych z Powiatowego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie wynika, iż na przestrzeni dziewięciu miesięcy tego roku, w związku z nadużywaniem alkoholu hospitalizowanych było w Szpitalu w Czeladzi i w Będzinie łącznie 138 osób, w tym 24 kobiety. W związku z zażywaniem innych substancji psychoaktywnych leczone były 32 osoby, w tym 8 kobiet.

Zjawisko picia alkoholu ma istoty wpływ na poczucie bezpieczeństwa społecznego. Przestępstwa i wykroczenia osób nietrzeźwych powodują zakłócenia ładu i porządku publicznego.

Z informacji uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Będzinie wynika, iż w okresie od stycznia do września tego roku ujawniono 1977 wykroczeń związanych z łamaniem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, z czego 770 osób ukarano mandatem karnym, sporządzono 4 wnioski do Sądu o ukaranie i zastosowano 1203 pouczenia. Podjęto 366 interwencji dotyczących występowania przemocy domowej, z czego 49 zakończono wdrożeniem procedury Niebieskie Karty. Komenda Powiatowa Policji odwiozła do Izby Wytrzeźwień w Sosnowcu 800 osób, 35 zostało zatrzymanych do wytrzeźwienia w PDOZ, 36 odwieziono do miejsca zamieszkania a 18 osób do placówek medycznych.

Według danych Straży Miejskiej w Będzinie wynika, iż w tym samym okresie sprawozdawczym przeprowadzono 751 interwencji związanych z łamaniem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi tj. spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych. Najwięcej interwencji odnotowano w centrum miasta – 380, następnie w dzielnicy Syberka – 99, Warpie – 70, Zamkowe – 69. Skierowano 3 wnioski do Sądu Rejonowego w Będzinie w związku ze spożywaniem alkoholu w miejscu publicznym. Do Izby Wytrzeźwień w Sosnowcu odwieziono 521 osób, do miejsca zamieszkania 37 osób.

Tylko w okresie od stycznia do września 2019 roku Sąd Rejonowy w Będzinie wydał 59 wyroków dotyczących przestępstw popełnionych przez osoby nietrzeźwe.

Alkohol powoduje wielowymiarowe szkody prawne i społeczne. Ilość osób żyjących w Polsce

w rodzinach z problemem alkoholowym, będących dziećmi, małżonkami lub najbliższymi krewnymi ludzi uzależnionych można oszacować na około 3 do 4 milionów. Badania żon alkoholików wskazują, że blisko 80% tych kobiet oraz ich dzieci doświadcza przemocy ze strony swego męża lub partnera. Alkohol osłabia kontrolę własnych zachowań, zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności i niepowodzenia życiowe, zaburza ocenę sytuacji i może powodować błędną interpretację zachowań innych osób. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za popełnione czyny, mimo że sprawcy często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako usprawiedliwienie swojego zachowania. Przemoc przekazywana także bywa z pokolenia na pokolenie. Dzieci wychowujące się w rodzinach, w których wyrządza się krzywdę bliskim przyjmują zaobserwowany model reakcji małżeńskich za jedyny właściwy. Takie zachowanie jest dla nich normą. Wymuszanie swych racji za pomocą siły jest skuteczne. Bardzo często dorosłe dzieci alkoholików postępują tak samo jak ich rodzice. Dlatego tak ważna jest edukacja w zakresie agresji, przemocy, zarówno dorosłych ludzi, jak i młodych dzieci, które kształtują nowe pokolenie. W procesie wychodzenia z przemocy bardzo ważne jest odbudowanie poczucia siły, mocy i wartości u osoby krzywdzonej. Ale ona sama nie jest w stanie tego uczynić. Potrzebuje wsparcia i pomocy z zewnątrz. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej świadczy pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. Tylko na przestrzeni pierwszych dziewięciu miesięcy tego roku pomoc otrzymało 80 osób, w tym 38 kobiet i 32 dzieci. Otrzymali oni wsparcie finansowe w wysokości 65 158,40 złotych. W związku z występującą przemocą w rodzinie Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie prowadził 115 spraw, w tym 56 nowych wszczętych procedur „Niebieskie Karty". Ponadto powołano 56 grup roboczych, opracowujących plan pomocy dla konkretnej rodziny. W sumie odbyły się 193 posiedzenia grup roboczych. W pełnym składzie Miejski Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie spotkał się 4 razy.

W okresie od stycznia do września tego roku Prokuratura Rejonowa w Będzinie wszczęła 43 sprawy związane z przemocą domową w rodzinach z terenu Będzina. Skierowano 18 spraw do Sądu z aktem oskarżenia. Sąd Rejonowy w Będzinie wydał 25 wyroków związanych z przemocą domową i skierował 2 osoby do udziału w Programie Edukacyjno – Korekcyjnym dla Sprawców Przemocy Domowej.

2. Alkohol i inne zagrożenia wśród dzieci i młodzieży na terenie miasta.

W anonimowym, internetowym badaniu ankietowym przeprowadzonym w będzińskich szkołach udział wzięło 891 uczniów, w tym 454 dziewczynki i 437 chłopców. Wśród ankietowanych 44 % stanowili uczniowie podstawówek (głównie 6 klasy), 56% uczniowie klas

starszych, w tym gimnazjaliści. Celem badania była analiza problemów społecznych, z jakimi borykają się młodzi ludzie, takich jak spożywanie alkoholu, palenie papierosów, styczność z narkotykami oraz dopalaczami. W ankiecie pojawiły się także pytania dotyczące agresji i przemocy w szkole oraz cyberprzemocy. Badanie diagnozujące pokazało, że wraz z wiekiem wzrasta odsetek badanych uczniów, którzy mają kontakt z substancjami psychoaktywnymi. Najbardziej rozpowszechnioną substancją wśród młodzieży szkolnej jest alkohol i papierosy. Najmniej popularnymi używkami są dopalacze oraz narkotyki.

Alkohol

11% ankietowanych uczniów szkoły podstawowej przyznało się, że miało kontakt z napojami alkoholowymi. Wśród starszych uczniów prawie 1/3 ankietowanych przyznała, że spożywała alkohol. Na pytanie dotyczące „W jakiej sytuacji po raz pierwszy miałeś/aś kontakt z alkoholem?". Zdecydowanie najwięcej osób zaznaczyło odpowiedź, że miało to miejsce w domu – 52 % uczniów podstawówek oraz 35 % uczniów gimnazjum). Drugim najczęściej wskazywanym miejscem przez uczniów były wakacje, tą odpowiedź zaznaczyło 21% uczniów klas młodszych oraz 44% uczniów klas starszych. Czy zdarzyło Ci się kiedyś upić? 92 % młodszych uczniów oraz 64% starszej młodzieży, która miała kontakt z napojami alkoholowymi przyznała, że nigdy nie zdarzyło się wprowadzić w stan upojenia alkoholowego. 2% uczniów podstawówek przyznało, że miało to charakter jednorazowy, wśród młodzieży odsetek uczniów był większy i wyniósł 10 %. Na pytanie – jak najczęściej reaguje Twoje otoczenie, kiedy ktoś odmawia wypicia alkoholu?, 25 % starszych i 23% młodszych uczniów odpowiedziało, iż jest to brak jakiejkolwiek reakcji, 8% starszych i 13% młodszych uważa, że takie zachowanie wywołuje zdziwienie. Zarówno w szkołach podstawowych jak i w gimnazjach najbardziej popularnym alkoholem jest piwo (56 % młodszych uczniów, 72 % gimnazjalistów). Mniej popularnym alkoholem jest wino. 4 % uczniów podstawówek wskazało na tę odpowiedź i żaden gimnazjalista. Aż 65 % uczniów podstawówek i 55 % gimnazjów uważa, że picie alkoholu jest bardzo poważnym bądź poważnym problemem społecznym.

Nikotyna

Mimo coraz większej świadomości oraz wiedzy na temat szkodliwości tytoniu na zdrowie i rozwój dzieci oraz młodzieży, nie zawsze jesteśmy w stanie uchronić młodych ludzi przed sięganiem po tę używkę. Paleniu papierosów w młodym wieku sprzyja wiele okoliczności, np. spotkania towarzyskie, wagary, czy presja rówieśników. Po papierosy sięgało 7 % uczniów podstawówek oraz 25% gimnazjalistów. Dzieci i młodzież swój pierwszy kontakt z papierosami mieli w dużej części na wakacjach oraz w domu. Duży odsetek spróbowało papierosów w szkole. Większość uczniów

szkół podstawowych i gimnazjalistów deklaruje, że do spróbowania papierosów namówieni zostali przez kolegę/koleżankę (30% starszych i 20% młodszych uczniów wskazało na taką odpowiedź). 52 % uczniów podstawówek oraz 50% gimnazjalistów deklaruje, że pali papierosy krócej niż pół roku, odpowiednio 7% i 22% pali więcej niż rok. Dłuższy staż palenia deklarują w większości uczniowie podstawówek.

Narkotyki i dopalacze

Problem związany z narkotykami obejmuje 5 % ankietowanych gimnazjalistów i 2% uczniów podstawówek. W szkołach podstawowych uczniowie mieli swój pierwszy kontakt z narkotykami głównie w szkole lub na wagarach, natomiast w gimnazjum w szkole i na wakacjach. Osobami namawiającymi do spróbowania narkotyków byli według 22 % i 27 % badanych uczniów szkół podstawowych i gimnazjów – koledzy i koleżanki. Najczęściej jednak uczniowie sięgali po narkotyki z własnej ciekawości. Kontakty uczniów z narkotykami najczęściej miały charakter epizodyczny, natomiast niepokoić musi fakt, że 44% uczniów podstawówek, którzy zażywają narkotyki, robi to codziennie. Wśród uczniów szkoły obserwujemy największą popularność takich rodzajów narkotyków jak marihuana, czy klej. Znaczna większość uczniów nie zna osób, które sięgają po narkotyki jest to blisko 76% gimnazjalistów i 91 % uczniów podstawówek. 75 % młodszych i 65 % starszych uczniów uważa, że zażywanie narkotyków jest bardzo poważnym problemem społecznym. Uczniowie potwierdzają, że dopalacze nie są produktem w 100% zlikwidowanym z polskiego rynku, ponieważ istnieje znikomy procent, który miał z nimi kontakt. Co gorsze dzieci mają do nich dostęp. 5 % młodzieży przyznało się do spróbowania dopalaczy. Najczęściej do kontaktu z tymi substancjami dochodziło na wagarach. Drugim miejscem wskazanym przez ankietowanych były wakacje oraz szkoła. W mniejszym stopniu badani stykali się z tymi substancjami na dyskotekach i w pubach. Najczęściej osoby, które spróbowały dopalaczy zrobiły to z ciekawości i miało to charakter epizodyczny. 19 % uczniów szkół podstawowych zostało namówionych przez nowo poznanych znajomych. Niepokojący jest fakt, że 29% gimnazjalistów zdeklarowała, że zażywa dopalacze codziennie. Za najważniejszą przyczynę sięgania po używki młodzież wskazała presję wywieraną przez rówieśników, chęć zaimponowania innym, a także obawa przed odrzuceniem przez rówieśników. Uczniowie szkół podstawowych uważają, że ich wiedza na temat używek jest średnia oraz dobra, gimnazjaliści uważają podobnie. Trzeba zaznaczyć, że dość spora ilość uczniów szkół podstawowych nie ma wiedzy o dopalaczach.

Zjawisko przemocy

Proces przemocy domowej i proces przemocy rówieśniczej to jest to samo zjawisko, ten sam proces z identycznymi mechanizmami wewnętrznymi i o podobnym przebiegu, chociaż nieco inne zachowania uczestników tego procesu będziemy obserwować w szkole, a inne w domu. Za główny przejaw przemocy uczniowie uważają: groźby, bicie czy kopanie. Mniej osób wskazało na plotkarstwo i plucie. Uczniowie czują się w szkole raczej bezpiecznie. Jest jednak w szkole grupa uczniów 10 % szkoła podstawowa i 17 % gimnazjum, którzy czują się zdecydowanie niebezpiecznie. 52 % młodszych i 54 % starszych uczniów zadeklarowała, że agresja to zjawisko sporadyczne, lecz są uczniowie, którzy co najmniej raz w tygodniu są świadkami agresji rówieśniczej. 46 % uczniów szkół podstawowych i 32 % gimnazjalistów zna osoby, które doświadczają przemocy. Pozytywnym zjawiskiem jest zaufanie dzieci do osób dorosłych, ponieważ 70 % młodszych i 48 % starszych uczniów zwróciłoby się właśnie do kogoś dorosłego, np. nauczyciela, rodziców, policji – w sytuacji związanej z przemocą. Większość ankietowanych w sytuacji, kiedy uczeń sam byłby ofiarą przemocy, zwróciłby się do swoich rodziców. Niepokojący jest natomiast fakt, że co trzeci uczeń podstawówki oraz blisko połowa gimnazjalistów uważa, że istnieją okoliczności, które usprawiedliwiają stosowanie przemocy.

Korzystanie z komputera i zagrożenie cyberprzemocą

Największy odsetek ankietowanych przebywa przed komputerem średnio od 1-3 godzin dziennie. Jest także spora grupa uczniów, którzy spędzają przed monitorem ponad 5 godzin. W przypadku uczniów starszych jest to 10%, młodsze dzieci – 8%. Najczęściej odwiedzaną stroną jest najbardziej popularny portal społecznościowy – czyli Facebook, na drugim miejscu znalazł się YouTube. Wśród uczniów szkół gimnazjalnych możemy zaobserwować zainteresowanie stronami pornograficznymi, z kolei w szkołach podstawowych przekłada się to na portale z grami.

Odnosząc się do danych statystycznych należy pamiętać o podjęciu działań profilaktycznych kształtujących kompetencje osobowościowe młodych ludzi oraz ich zdolności interpersonalne niezbędne dla satysfakcjonującego funkcjonowania wśród rówieśników bez pomocy alkoholu, papierosów i narkotyków. Wdrożenie profilaktyki pierwszo i drugorzędowej w zakresie przemocy rówieśniczej, a także nowych form przemocy za pośrednictwem urządzeń elektronicznych. Należy zwrócić uwagę na kwestie związane z ochroną przed cyberprzemocą. Przy planowaniu programów profilaktycznych należy pamiętać, aby nie koncentrowały się one wyłącznie na osłabieniu czynników ryzyka, lecz przede wszystkim na wspieraniu głównych czynników chroniących,

zwłaszcza kształtowaniu silnej więzi rodzinnej, wzmacnianiu gotowości do respektowania norm i wartości.

Mając na uwadze powyższe informacje, gmina Będzin po raz kolejny zgłosi swój akces do ogólnopolskich kampanii profilaktycznych, takich jak: „Zachowaj Trzeźwy Umysł", „Postaw na rodzinę". „Mamy dla siebie czas!" - tak brzmi hasło przyszłorocznej kampanii „Postaw na rodzinę", która promuje wartości rodzinne, pokazuje troskę o jakość wychowania młodego pokolenia, koncentruje się na pozytywnej profilaktyce, odwołując się do idei wzmacniania czynników chroniących. Materiały do kampanii pokazują, że wzmacnianie więzi między rodzicami a ich dziećmi są skuteczną metodą chronienia młodych ludzi przed alkoholem i innymi używkami. Najnowsze materiały promują, aby zapracowani rodzice, każdego dnia wygospodarowali trochę czasu na poświęcenie uwagi swoim dzieciom. XX edycja kampanii Zachowaj Trzeźwy Umysł przebiegać będzie pod hasłem „DorastaMY asertywNIE"! Samopoznanie i samoakceptacja czyli budowanie adekwatnego obrazu Ja – umiejętności dostrzegania własnych zalet, mocnych stron i ograniczeń. Okres dorastania wiąże się z wieloma zagrożeniami, dlatego przyszłoroczne materiały mają na celu zwiększanie świadomości uczniów dotyczących zmian jakie w nich zachodzą w związku z kryzysem rozwojowym. Skupiają się także na wzmacnianiu umiejętności emocjonalno – społecznych, przede wszystkim umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, które powodują ryzyko pojawienia się zachowań agresywnych i autodestrukcyjnych. Ponadto w kampanii znajdą się materiały, które będą wspierać rodziców w zakresie umiejętności wychowawczych.

Istotną rolę w działalności profilaktycznej odgrywa profilaktyka uzależnień prowadzona w środowisku szkolnym, mająca na celu zmniejszenie rozmiarów ryzykownego picia wśród młodzieży oraz promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia. Każda placówka oświatowa zobligowana jest do posiadania własnego programu wychowawczo -profilaktycznego skierowanego do swoich uczniów.

3. Rynek alkoholowy w Będzinie

Zasady wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych reguluje ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity, Dz. U. z 2016 r., poz. 487, z późniejszymi zmianami) oraz przepisy prawa miejscowego, tj.:

1. Zarządzenie Nr 0050.334.2012 Prezydenta Miasta Będzina z dnia 19 października 2012 roku w sprawie procedury wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Będzina;

2. Uchwała Nr XXIII/254/2012 Rady Miejskiej Będzina z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie: ustalenia dni i godzin otwierania i zamykania placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i usługowych na terenie miasta Będzina;
3. Uchwała Nr LII/458/2018 Rady Miejskiej w Będzinie z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie określenia zasad usytuowania na terenie miasta Będzina miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
4. Uchwała Nr LII/459/2018 Rady Miejskiej Będzina z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Będzina.

W dniu 10 stycznia 2018 roku została uchwalona ustawa o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 310). Znowelizowana ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi weszła w życie dnia 9 marca 2018 r. i nałożyła na gminy obowiązek podjęcia nowych uchwał w terminie 6 miesięcy od wejścia w życie powyższej nowelizacji. Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity, Dz. U. z 2016 r., poz. 487, z późniejszymi zmianami) rada gminy ustala, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy (miasta), odrębnie dla: 1) poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ust. 3 , a więc dla: a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), c) powyżej 18% zawartości alkoholu, 2) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, 3) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Zgodnie z art. 12 ust. 3 rada gminy ustala, w drodze uchwały, zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Zgodnie z art. 4 ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc uchwała Nr IX/89/2003 Rady Miejskiej Będzina z dnia 28 kwietnia 2003 r. w sprawie: określenia zasad usytuowania na terenie miasta miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz uchwała Nr XIII/126/2011 Rady Miejskiej Będzina z dnia 24 sierpnia 2011 r. w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% (z wyjątkiem piwa) alkoholu, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz w miejscu sprzedaży.
Nowe uchwały zostały ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego dnia 22 czerwca 2018 r., natomiast weszły w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych ustalony przez Radę Miejską Będzina, który obowiązywał do 6 lipca 2018 roku

Wyszczególnienie	Rok			
	2015	2016	2017	2018 (do 06.07.2018)
Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4,5% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), w tym:	220	220	220	220
- do spożycia poza miejscem sprzedaży,	140	140	140	140
- do spożycia w miejscu sprzedaży	80	80	80	80

Zgodnie z Uchwałą Nr LII/459/2018 Rady Miejskiej Będzina z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Będzina od dnia 7 lipca 2018 r. nie obowiązuje już limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych, natomiast obowiązuje limit zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Limit zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ustalony przez Radę Miejską Będzina, który obowiązuje od dnia 7 lipca 2018 roku

Wyszczególnienie	Rok 2019
Limit zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, w tym:	386
- o zawartości alkoholu do 4,5% oraz na piwo	134
- o zawartości alkoholu powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	125
- o zawartości alkoholu powyżej 18%	127
Limit zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, w tym:	146
- o zawartości alkoholu do 4,5% oraz na piwo	61
- o zawartości alkoholu powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	41
- o zawartości alkoholu powyżej 18%	44

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych funkcjonujących na terenie miasta Będzina

Wyszczególnienie	Rok				
	2015	2016	2017	2018 (stan na 30.09.2018)	2019 (stan na 30.09.2019)
Ogólna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym:	174	173	161	154	150
- do spożycia poza miejscem sprzedaży,	128	127	119	112	111
- do spożycia w miejscu sprzedaży	46	46	42	42	39

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych funkcjonujących na terenie miasta Będzina

Wyszczególnienie	Rok 2019 (stan na 30.09.2018)
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, w tym:	313
- o zawartości alkoholu do 4,5% oraz na piwo	109
- o zawartości alkoholu powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	102
- o zawartości alkoholu powyżej 18%	102
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, w tym:	79
- o zawartości alkoholu do 4,5% oraz na piwo	39
- o zawartości alkoholu powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	19
- o zawartości alkoholu powyżej 18%	21

Zestawienie liczby mieszkańców miasta Będzina przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w 2019 roku

Liczba mieszkańców miasta Będzina – stan na dzień 30.09.2019 r. - 53 843

Liczba mieszkańców przypadająca na jeden sklep	Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt gastronomiczny

485 (53 843:111)	**1381** (53 843:39)

Wpływy do budżetu miasta z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

	Rok				
	2015	**do 30.09.2016**	**do 30.09.2017**	**do 30.09.2018**	**do 30.09.2019**
Ilość środków	1 038 186,42 zł	1 077 409,05 zł	1 086 428,56 zł	1 013 345,71 zł	1 081 609,52 zł

Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych (placówki handlowe, zakłady gastronomiczne) kształtuje się na porównywalnym poziomie w poszczególnych latach objętych programem, jednak zaobserwowano tendencję malejącą. Działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych powadzą zarówno osoby fizyczne, jak również spółki handlowe. Rotacja przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na alkohol, jak i tych, którzy składają z niego rezygnację, kształtuje się na zbliżonym poziomie.

Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych

W celu sprawdzenia prawidłowości korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeprowadzane są kontrole na podstawie Zarządzenia Nr 0050.283.2015 Prezydenta Miasta Będzina z dnia 9 lipca 2015 roku w sprawie zasad kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych usytuowanych na terenie Miasta Będzina zgodnie z harmonogramem kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych wprowadzanym co pół roku zarządzeniem Prezydenta Miasta Będzina. W szczególności kontrolowane są punkty sprzedaży napojów alkoholowych, gdzie zachodzi podejrzenie nieprzestrzegania warunków i zasad określonych przepisami prawa, na które wpływają skargi lub interwencje, wobec których prowadzono postępowania o cofnięcie zezwoleń na sprzedaż alkoholu bądź które nie były w ostatnim roku kontrolowane pod względem przestrzegania warunków i zasad prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych. W okresie od stycznia do września 2019 roku skontrolowano 16 punktów. Kontrole przeprowadzane są przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Harmonogram kontroli obejmował w 2014, 2015, 2016 i 2017 roku po trzy punkty sprzedaży napojów alkoholowych w miesiącu, natomiast w 2018 i 2019 roku po 2 punkty. W trakcie tegorocznych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wśród przedsiębiorców można zauważyć wzrost świadomości w zakresie warunków prowadzenia działalności związanej ze sprzedażą i podawaniem napojów alkoholowych. Znajomość przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity, Dz. U. z 2016 r., poz. 487, z późniejszymi zmianami) pozwala przedsiębiorcom na sprawne funkcjonowanie w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej.

Na przestrzeni dziewięciu miesięcy Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Katowicach nie przeprowadził na terenie miasta żadnej kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez podmioty gospodarcze prowadzące sprzedaż wyrobów alkoholowych.

III. Zasoby instytucjonalne, świadczące pomoc mieszkańcom miasta w rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

1. Znajdujące się na terenie miasta:

- ***placówki lecznictwa odwykowego prowadzące działalność ambulatoryjną***

  Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Pro Salute" – Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia przy ulicy Sączewskiego, na przestrzeni dziewięciu miesięcy tego roku objęła leczeniem odwykowym 51 mieszkańców miasta, w tym 19 kobiet. 12 mieszkańców podjęło leczenie na skutek zobowiązania sądowego, w tym 3 kobiety. 18 osób uczestniczyło w terapii grupowej, w tym 4 kobiety. Liczba mieszkańców, którzy po raz pierwszy zgłosili się na leczenie – 23 osoby, w tym 14 kobiet.

- ***punkty konsultacyjno-informacyjne dla osób i rodzin mających problemy alkoholowe, w tym dla ofiar przemocy domowej*** pełnią dużą rolę w świadczeniu pomocy osobom uzależnionym oraz ich rodzinom w zakresie prawnym, profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy.

Do zadań punktów konsultacyjnych należy:

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach lecznictwa odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego i informowanie o możliwości podjęcia leczenia,
- motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia,
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym,
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy,

- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

Na terenie miasta działa:

1. *Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla ofiar przemocy domowej, działający w Będzinie Grodźcu przy ulicy Konopnickiej (Szkoła Podstawowa nr 6).*
2. *Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla ofiar przemocy domowej, działający w Będzinie przy ulicy 11 Listopada 1 (Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej).*
3. *Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla ofiar przemocy domowej, działający w Będzinie przy ulicy rtm. Witolda Pileckiego 17 (Miejska Świetlica Środowiskowa).*

Zatrudnieni w tych punktach prawnik i psycholog udzielili w bieżącym roku wsparcia 439 osobom. Z usług prawnych świadczonych 8 godzin w tygodniu skorzystało 386 mieszkańców miasta, którym udzielono 381 porad prawnych, a z usług świadczonych przez psychologa, w trakcie 12 godzin tygodniowo z 303 sesji terapeutycznych skorzystały 53 osoby. Klientami punktów są przede wszystkim osoby współuzależnione od alkoholu, wobec których stosowana jest przemoc fizyczna i psychiczna, ale są to również osoby z syndromem DDA.

1. *Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób i rodzin mających problemy alkoholowe, działający przy Specjalistycznym Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Marvit" przy ulicy Małachowskiego 16.*

W ramach prowadzonych konsultacji indywidualnych dla osób z problemem nadużywania alkoholu, uzależnionych od alkoholu, ryzykownie spożywających alkohol, pijących szkodliwie, w okresie od stycznia do września tego roku, w wymiarze 20 godzin tygodniowo, udzielono 256 konsultacji dla 124 osób uzależnionych, w tym 28 kobiet. Ze 163 konsultacji skorzystało 70 osób współuzależnionych, w tym 69 kobiet. 106 konsultacji udzielono 49 osób z syndromem DDA, 19 konsultacji dla 11 osób pijących ryzykownie oraz 12 konsultacji dla 6 osób pijących szkodliwie. W sumie z pomocy skorzystało 278 osób, którym udzielono łącznie 556 konsultacji.

Na terenie miasta działa ponadto *Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie*, mieszczące się przy ulicy Krasickiego 17 - będące jednostką organizacyjną powiatu będzińskiego, obejmujące w swoich kompetencjach świadczenie pomocy rodzinom doświadczającym przemocy domowej. Z informacji otrzymanych z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie wynika, iż w roku bieżącym, w okresie od stycznia do września Program Korekcyjno – Edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie jest realizowany w Zakładzie Karnym w Wojkowicach. Uczestnikami Programu są mężczyźni odbywający karę pozbawienia wolności z art. 207 kk. Jednak żaden z uczestników nie

posiadał zameldowania na terenie Będzina przed umieszczeniem w zakładzie karnym.

Na terenie miasta funkcjonuje:

- ***Miejska Świetlica Środowiskowa przy rtm. Witolda Pileckiego PRL 17***

  W roku bieżącym z zajęć prowadzonych w świetlicy oraz dożywiania korzysta 30 dzieci, pochodzących ze środowiska dotkniętego problemami alkoholowymi. Podopieczni świetlicy uczestniczą w zajęciach dydaktycznych i socjoterapeutycznych. Biorą udział w imprezach sportowych i kulturalno-rozrywkowych, jak kino, teatr.

- ***grupy socjoterapeutyczne*** stanowią podstawę pracy profilaktycznej z dziećmi pochodzącymi z rodzin mających problemy z alkoholizmem. W trakcie dwugodzinnych spotkań dwa razy w tygodniu dzieci nie tylko są dożywiane, lecz przede wszystkim mają okazję uczestniczyć w zajęciach edukacyjnych i wychowawczych. Aktualnie 14 grup socjoterapeutycznych funkcjonuje w 9 placówkach szkolnych, takich jak: Szkoła Podstawowa nr 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11,13. Dwie grupy działają w Szkole Podstawowej nr 2, 6, 9, 10, 11. Z prowadzonych zajęć korzysta ogółem 140 dzieci, po dziesięcioro w każdej grupie.

- ***Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie*** mieszczący się przy ulicy 11 Listopada 1 świadczy szerokie spektrum pomocy, w tym: poradnictwo, pracę socjalną oraz pomoc finansową osobom i rodzinom z tytułu alkoholizmu, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

- ***Schronisko dla Bezdomnych, prowadzone w Będzinie przy ulicy Wolskiej 45*** przez *Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie.* W ramach swojej działalności, polegającej na zapewnieniu schronienia wraz z wyżywieniem, świadczy także pomoc terapeutyczną osobom z problemem alkoholowym. W okresie od stycznia do września 2019 roku w każdy wtorek odbywały się spotkania Grupy AA „Wiara".

- ***Grupy wsparcia AA*** na terenie miasta znajdują się 4 grupy Anonimowych Alkoholików, którzy tworzą wspólnotę mężczyzn i kobiet dzieląc się nawzajem swoim doświadczeniem, siłą i nadzieją, aby rozwiązać swój problem i pomagać innym w wyzdrowieniu. Jedynym warunkiem uczestnictwa we wspólnocie jest chęć zaprzestania picia.

  1.Grupa „Znicz"Będzin ul. Małachowskiego 22 (siedziba Polskiego Związku Głuchych). Mitingi odbywają się w czwartki o godzinie 18.00

  2.Grupa „Znicz"Będzin ul. bp. Adama Śmigielskiego 2 (przy kościele Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny). Mitingi odbywają się w piątki o godzinie 18.00

  3.Grupa „Grodziec" Będzin ul. Słowackiego (przy Miejskim Domu Kultury). Mitingi odbywają się w środy o godzinie 18.00.

2. Znajdujące się poza terenem miasta:

– ***placówki lecznictwa odwykowego prowadzące działalność ambulatoryjną i współpracujące w tym zakresie z miastem:***

1. *Poradnia Terapii Uzależnień Powiatowego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej przy ulicy Szpitalnej 40 w Czeladzi*, udzieliła 51 osobom świadczeń medycznych z tytułu alkoholizmu, w tym 12 kobietom. 14 osób zostało zobowiązanych do leczenia odwykowego przez Sąd, w tym 7 kobiet, 22 osoby uzależnione od alkoholu uczestniczyły w terapii grupowej, w tym 8 kobiet. 8 osób współuzależnionych uczestniczyło w terapii indywidualnej.
2. *Centrum Psychoterapii i Leczenia Uzależnień w Sosnowcu.* Na przestrzeni tego roku w placówce leczyło się 28 osób z terenu Będzina, w tym 17 kobiet. 18 osób uzależnionych, w tym 6 kobiet uczestniczyło w terapii grupowej. W terapii indywidualnej dla osób współuzależnionych uczestniczyło 10 osób.
3. *Centrum Psychiatrii w Katowicach Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu przy ulicy Korczaka 2*, objęło leczeniem ambulatoryjnym 19 pacjentów z miasta Będzina, w tym 11 kobiet. 4 osoby uzależnione od alkoholu uczestniczyły w terapii grupowej, w tym 1 kobieta, a 7 współuzależnionych pacjentów brało udział w terapii grupowej i indywidualnej. Liczba mieszkańców, którzy po raz pierwszy zgłosili się na leczenie – 8 osób, w tym 4 kobiety.
4. *Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Innych Środków Psychoaktywnych Mens Sana w Mysłowicach* , na przestrzeni dziewięciu miesięcy tego roku objął leczeniem 1 osobę z terenu Będzina.
5. *Samodzielny Publiczny Zakład Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Siemianowicach Śląskich* objął leczeniem ambulatoryjnym 17 mieszkańców Będzina, w tym 3 kobiety. 5 osób uzależnionych od alkoholu uczestniczyło w terapii grupowej, w tym 2 kobiety. 3 osoby współuzależnione brały udział w terapii indywidualnej i grupowej.

W sumie we wszystkich placówkach ambulatoryjnych znajdujących się na terenie miasta oraz poza Będzinem leczenie podjęło 167 mieszkańców naszego miasta.

– ***placówki lecznictwa odwykowego prowadzące działalność stacjonarną i współpracujące w tym zakresie z miastem:***

1. *Centrum Psychiatrii w Katowicach Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu.* W okresie od stycznia do września tego roku w placówce stacjonarną opieką objęto 12 osób z terenu miasta Będzina, w tym 2 kobiety. Po raz pierwszy przyjęto 5 osób, w tym 1 kobieta. 3 mężczyzn przyjęto na detoksykację.
2. *Centrum Psychiatrii w Katowicach Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu, Filia w Skoczowie.* Na leczeniu odwykowym przebywał 1 mężczyzna. Sądownie zobowiązano dwie

osoby, jednak nie podjęły one leczenia odwykowego.

3. *Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Gorzycach.* W okresie sprawozdawczym na leczeniu odwykowym przebywało 8 osób, będących mieszkańcami Będzina, w tym 2 kobiety, 7 osób przebywało na detoksykacji, w tym 2 kobiety.
4. *Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Państwowy Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku.* Na oddziale odwykowym żadna mieszkanka z terenu Będzina nie podjęła leczenia.
5. *Szpital Psychiatryczny w Toszku.* W przeciągu dziewięciu miesięcy tego roku żaden pacjent z terenu Będzina nie był hospitalizowany.
6. *Wojewódzki Szpital Neuropsychiatryczny w Lublińcu,* objął leczeniem 5 mieszkańców miasta Będzina, w tym 2 na oddziale psychiatrycznym z pododdziałem detoksykacyjnym i 3 osoby na oddziale terapii uzależnienia od alkoholu.
7. *Powiatowy Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Będzinie,* z powodu nadużywania alkoholu hospitalizował w trakcie dziewięciu miesięcy tego roku 138 osób z terenu miasta, z tego 24 kobiety.

Mieszkańcy Będzina od lat korzystają z lecznictwa odwykowego świadczonego także w *Ośrodku Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Parzymiechach.* Z uwagi na zakres obowiązków wynikających z funkcjonowania i działalności placówki, w roku bieżącym niemożliwym było uzyskanie danych statystycznych odnośnie liczby hospitalizowanych osób.

W placówkach odwykowych w systemie stacjonarnym leczenie podjęło ogółem 164 mieszkańców Będzina.

W sumie ze świadczeń medycznych w związku z nadużywaniem alkoholu w placówkach odwykowych o charakterze stacjonarnym i ambulatoryjnym skorzystało 331 osób.

- ***Izba Wytrzeźwień w Sosnowcu*** odgrywa ważną rolę w odizolowaniu nietrzeźwych osób, które stanowią zagrożenie dla siebie, swoich rodzin i społeczeństwa. Od stycznia do września br. doprowadzonych zostało z terenu Będzina 1303 osoby, w tym 181 kobiet i 2 osoby nieletnie.
- ***Ośrodek Interwencji Kryzysowej z siedzibą w Domu Dziecka w Sarnowie*** służy pomocą osobom, będącym w sytuacji kryzysowej, z uwagi na występującą przemoc domową. Ze wsparcia Ośrodka korzystają rodziny zamieszkujące na terenie powiatu będzińskiego. W okresie dziewięciu miesięcy ze schronienia skorzystało 17 mieszkańców Będzina, w tym 7 kobiet i 10 dzieci.

IV. Zadania, Cele i Metody Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zadanie nr 1:

zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Cele:

- zachowanie trwałej abstynencji,
- poprawa zdrowia psychicznego,
- minimalizowanie szkód zdrowotnych,
- nabycie umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów emocjonalnych i rozwój osobisty.

Metody:

1. Świadczenie osobom uzależnionym od alkoholu, ryzykownie spożywającym alkohol i pijącym szkodliwie oraz ich rodzinom pomocy z zakresu udzielania konsultacji indywidualnych, poprzez zakup usługi prowadzonej przez instruktora terapii uzależnień.
2. Wsparcie i pomoc osobom uzależnionym od alkoholu w dostępie do świadczeń medycznych w zakresie terapii uzależnień.
3. Zabezpieczenie pomocy terapeutycznej i psychologicznej osobom nieletnim wykazującym tendencje do szkodliwego i ryzykownego używania alkoholu oraz ich rodzinom.
4. Współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych.
5. Wspieranie działalności Punktów Konsultacyjno-Informacyjnych, poprzez pokrywanie kosztów wynagrodzeń dla osób świadczących pomoc i wsparcie osobom uzależnionym od alkoholu.
6. Wspieranie działalności podmiotów, realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i krzewienia trzeźwości.
7. Podejmowanie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu.
8. Rozpowszechnianie wśród mieszkańców informacji o instytucjach i stowarzyszeniach świadczących pomoc terapeutyczną i rehabilitacyjną na terenie miasta, poprzez aktualizację miejskiego informatora i jego bezpłatną dystrybucję.
9. Kontynuowanie współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Będzinie, Sądem Rejonowym, Sądem Rodzinnym w Będzinie, Komendą Powiatową Policji w Będzinie,

Prokuraturą Rejonową w Będzinie - w zakresie indywidualnego pilotowania sytuacji rodzinno - bytowej osoby uzależnionej, potwierdzania istniejącego problemu alkoholowego u osoby zgłaszanej do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie Nr 2:

udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Cele:

- pomoc osobom współuzależnionym – zapobieganie dalszemu powstawaniu problemów związanych z nadużywaniem alkoholu przez członka/członków rodziny,
- zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- pomoc dzieciom pochodzącym ze środowiska dotkniętego alkoholizmem,
- zmniejszenie skali i natężenia szkód związanych z alkoholem, takich jak: przemoc domowa, zaniedbania i konflikty rodzinne.

Metody:

1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu poprzez:

- przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu,
- zaproszenie na rozmowę motywująco-interwencyjną osoby, wobec której wpłynęło zgłoszenie,
- skierowanie osoby na badanie do biegłych sądowych (lekarza psychiatry i psychologa lub lekarza psychiatry i specjalisty psychoterapii uzależnień), celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
- pokrywanie kosztów wykonania badań i sporządzenia opinii w przedmiocie uzależnienia,
- przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłych,
- złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do Sądu Rodzinnego,
- pokrywanie kosztów sądowych, w związku z przekazaniem wniosku do Sądu Rodzinnego o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.

2. Wspieranie działalności instytucji i stowarzyszeń niosących pomoc psychologiczną, terapeutyczną i prawną osobom współuzależnionym, w tym ofiarom przemocy domowej poprzez:

- wspieranie istniejących Punktów Konsultacyjno-Informacyjnych dla osób współuzależnionych i ofiar przemocy - pokrywanie kosztów wynagrodzeń dla osób świadczących pomoc prawną

i psychologiczną oraz wsparcie osobom współuzależnionym i ofiarom przemocy,

- organizowanie i pokrywanie kosztów szkoleń z zakresu świadczenia pomocy osobom współuzależnionym oraz ofiarom przemocy domowej,
- pozyskiwanie i przekazywanie materiałów edukacyjnych,
- organizowanie i finansowanie spotkań, warsztatów i happeningów poświęconych przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- nieodpłatne udostępnianie lokali, będących siedzibą stowarzyszeń.

3. Wspieranie działalności instytucji i stowarzyszeń niosących pomoc psychologiczną i psychoterapeutyczną osobom z syndromem dorosłych dzieci alkoholików, poprzez pokrywanie kosztów wynagrodzeń dla terapeutów, doposażanie pomieszczeń służących celom terapeutycznym.
4. Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Będzinie, celem rozeznania potrzeb i ustalenia zakresu i form pomocy rodzinie osoby uzależnionej.
5. Współpraca z Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz grupami roboczymi, pod kątem podejmowanych działań interwencyjno – edukacyjnych zmierzających do ochrony rodzin doświadczających przemocy.
6. Współfinansowanie działalności Miejskiej Świetlicy Środowiskowej w Będzinie w zakresie dożywiania dzieci, doposażania, zakupu materiałów edukacyjnych, piśmienniczych i innych niezbędnych do prowadzenia zajęć o charakterze kompensacyjnym i profilaktycznym.
7. Współfinansowanie udziału dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w feriach i letnich półkoloniach organizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Będzinie.
8. Finansowanie i organizowanie szkoleń z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innych osób, zawodowo zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem przemocy domowej na teranie miasta. Pokrywanie kosztów podróży służbowych związanych z udziałem w szkoleniach.
9. Finansowanie kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych.
10. Kontynuowanie pomocy socjoterapeutycznej dzieciom z rodzin alkoholowych poprzez:

- prowadzenie grup i świetlic socjoterapeutycznych, w tym Miejskiej Świetlicy Środowiskowej.
- pokrywanie kosztów wynagrodzeń dla osób prowadzących zajęcia wraz z pochodnymi,
- pokrywanie kosztów zakupu wyposażenia i sprzętu, artykułów piśmienniczych, pomocy dydaktycznych, udziału dzieci w wycieczkach,

- dożywianie dzieci uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych,
- finansowanie kolonii socjoterapeutycznych, stanowiących integralny element całorocznej pracy z dziećmi,
- organizowanie i dofinansowanie szkoleń dla osób pracujących z dziećmi z grup i świetlic socjoterapeutycznych,
- organizowanie lokalnych spotkań, narad i konferencji w zakresie wdrażania w mieście systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym,
- organizowanie i finansowanie przedsięwzięć profilaktycznych adresowanych do dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

11. Realizacja zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym w szczególności:

- doskonalenie i upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- doskonalenie metod interwencji w sytuacji przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty",
- opracowanie, realizacja i finansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie,
- podnoszenie zawodowych kompetencji służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, poprzez finansowanie i organizowanie szkoleń, warsztatów,
- finansowanie społecznych kampanii edukacyjnych, konferencji, wykładów, w tym współorganizowanie wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Będzinie akcji przeciwdziałających alkoholizmowi oraz przemocy w rodzinie. Udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych.

Zadanie Nr 3:

prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Cele:

- ograniczenie rozmiarów i skutków alkoholizmu,
- zmniejszenie naruszeń prawa w zakresie bezwzględnego zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym,
- zmniejszenie udziału nietrzeźwości wśród przyczyn naruszania prawa i porządku publicznego.

Metody:

1. Prowadzenie działań o charakterze profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej minimalizujących ryzyko nadużywania substancji psychoaktywnych, w tym ograniczających

szkody wynikające z ryzykownego picia alkoholu poprzez realizację programów adresowanych do uczniów ich rodziców, nauczycieli oraz udzielanie specjalistycznej pomocy rodzinom zagrożonym i dotkniętym problemem alkoholowym.

2. Wspieranie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, koncertów, konkursów i przeglądów twórczości w placówkach oświatowo-wychowawczych.
3. Organizowanie i finansowanie przedstawień teatralnych, w tym świątecznej imprezy mikołajkowej dla dzieci ze środowisk dotkniętych alkoholizmem wraz z zakupem paczek. Pokrywanie kosztów przewozu dzieci na imprezy.
4. Dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów.
5. Organizowanie lokalnych imprez i festynów profilaktycznych dla młodzieży i dorosłych, promujących zdrowy styl życia, w tym towarzyszących realizacji kampanii społecznych o charakterze ogólnopolskim.
6. Finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, stanowiących integralny element szkolnych programów profilaktycznych, doposażanie placówek oświatowo - wychowawczych oraz miejskiej infrastruktury sportowej w sprzęt sportowy przeznaczony do realizacji profilaktycznych zajęć sportowo – rekreacyjnych.
7. Pokrywanie kosztów zakupu pomocy naukowych, dydaktycznych i książek oraz prenumeraty specjalistycznej prasy dla osób odpowiedzialnych za realizację programów profilaktycznych.
8. Udział w ogólnopolskich społecznych kampaniach edukacyjnych oraz kampaniach lokalnych dotyczących profilaktyki problemów alkoholowych, w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Pokrywanie kosztów wynagrodzeń dla prelegentów biorących udział w konferencjach i seminariach, pokrywanie wydatków towarzyszących realizacji kampanii (np. zakup poczęstunku, spektakli profilaktycznych, druk ulotek, plakatów, bilbordów, gadżetów z logo kampanii, artykułów piśmienniczych i edukacyjnych, nagród).
9. Prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych (ulotki, broszury, plakaty, czasopisma) wśród określonych grup adresatów: młodzieży, sprzedawców, pracowników służby zdrowia, pracowników pomocy społecznej, nauczycieli, rodziców, policjantów, samorządowców, kierowców.
10. Prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych na temat FASD (kampanie, konferencje, narady, szkolenia, prelekcje)
11. Podejmowanie wobec sprzedawców napojów alkoholowych działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych

i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

12. Podejmowanie wobec przedsiębiorców posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych czynności kontrolnych, w tym kontroli oświadczeń przedkładanych do 31 stycznia o wartości sprzedaży napojów alkoholowych za rok poprzedni.
13. Kontynuowanie współpracy z Komendą Powiatową Policji w Będzinie oraz Strażą Miejską w zakresie rozszerzania interwencji wobec nielegalnego handlu i łamania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
14. Kontynuowanie współpracy z Państwową Inspekcją Handlową w zakresie naruszania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości przez podmioty gospodarcze.
15. Podejmowanie działań interwencyjnych wobec firm prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych, skierowaną do młodzieży.
16. Inicjowanie działań zmierzających do podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy Policji oraz Straży Miejskiej w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscach publicznych.

Zadanie Nr 4:

prowadzenie edukacji publicznej i kształtowanie opinii publicznej w sprawach związanych z nadużywaniem alkoholu.

Cele:

- podnoszenie świadomości społecznej na temat szkodliwości picia alkoholu,
- zmniejszenie rozmiarów zjawiska nadużywania alkoholu przez młodzież i osoby dorosłe.

Metody:

1. Prowadzenie stałego systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez umieszczanie informacji w lokalnych mediach.
2. Prowadzenie i wspieranie lokalnych kampanii edukacyjnych, happeningów związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, w tym zakup nagród dla uczestników akcji „Bezpieczne przedszkole".
3. Pokrywanie kosztów udziału gminy w ogólnopolskich, regionalnych i lokalnych kampaniach społecznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej.
4. Tworzenie sieci punktów informacyjnych z danymi o dostępnej ofercie pomocy na terenie gminy w zakresie problemów alkoholowych.
5. Pozyskiwanie materiałów edukacyjnych dotyczących problematyki alkoholowej i przeciwdziałania przemocy domowej oraz ich dystrybucja wśród mieszkańców miasta.

Pokrywanie kosztów doręczeń i przesyłek pocztowych.

6. Aktywizacja i edukacja lokalnych decydentów i radnych co do wagi i skali problematyki alkoholowej poprzez zapraszanie ich do lokalnych debat, kampanii edukacyjnych, udziału w konferencjach.
7. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na względzie poprawę bezpieczeństwa i porządku publicznego.
8. Prowadzenie edukacji wśród uczestników ruchu drogowego z wykorzystaniem materiałów informacyjnych i edukacyjnych, w tym pokrywanie kosztów wykładów i prelekcji z zakresu bezpieczeństwa na drodze.
9. Kontynuowanie współpracy z policją i strażą miejską odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w miejscach publicznych poprzez zwiększenie liczby patroli i kontroli kierowców pod względem trzeźwości.

Zadanie Nr 5:

monitorowanie problemów alkoholowych w gminie oraz ewaluacja prowadzonych działań profilaktycznych.

Cele:

- określenie zachodzących zmian i trendów w zakresie problemów i postaw związanych z alkoholizmem,
- analizowanie rzeczywistych skutków podejmowanych działań profilaktycznych.

Metody:

1. Współpraca z instytucjami i organizacjami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, celem pozyskiwania danych statystycznych.
2. Zlecenie i opracowanie lokalnej diagnozy problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych.

Wskaźniki:

nazwa zadania	***wskaźniki***
Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.	- zawarcie umowy z placówką świadczącą osobom uzależnionym od alkoholu pomoc w postaci indywidualnych konsultacji, - wspieranie działalności podmiotów, realizujących zadania adresowane do osób uzależnionych od alkoholu, - opracowanie miejskiego informatora teleadresowego o placówkach świadczących pomoc terapeutyczną osobom uzależnionym
Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy	- zapewnienie pomocy prawnej i psychologicznej osobom współuzależnionym,

psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	- przeszkolenie, co najmniej jednej osoby w zakresie świadczenia pomocy osobom współuzależnionym, w tym ofiarom przemocy domowej, - zorganizowanie letniego wyjazdu socjoterapeutycznego dla dzieci pochodzących ze środowisk dotkniętych problemem alkoholowym, - zapewnienie dzieciom z rodzin alkoholowych udziału w zajęciach socjoterapeutycznych, - udzielanie pomocy socjalnej osobom i rodzinom z tytułu alkoholizmu w postaci pomocy rzeczowej i finansowej, - wspieranie działalności podmiotów, realizujących zadania adresowane do osób współuzależnionych od alkoholu.
Prowadzenie profilaktycznej działalności w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży.	- kontrola punktów sprzedających napoje alkoholowe, pod kątem przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, - liczba podjętych interwencji, zmierzających do cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. - przystąpienie do ogólnopolskich kampanii edukacyjnych adresowanych do dzieci i młodzieży, - przeprowadzenie imprezy profilaktycznej adresowanej do mieszkańców miasta, w tym dzieci i młodzieży.
Prowadzenie edukacji publicznej i kształtowanie opinii publicznej w sprawach związanych z nadużywaniem alkoholu	- nawiązanie współpracy z lokalnymi mediami celem promocji zdrowego stylu życia, wolnego od używek - zwiększenie świadomości społecznej na temat szkodliwości picia alkoholu poprzez kolportaż ulotek edukacyjnych.

V. Zadania, kompetencje i sposób wynagradzania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Komisja jest organem powoływanym przez Prezydenta Miasta Będzina na mocy art. 4^1 ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do zadań komisji należy, w szczególności:

1. Inicjowanie przedsięwzięć w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Tworzenie lokalnej koalicji organizacji, instytucji, osób fizycznych na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.
3. Udzielenie pomocy merytorycznej instytucjom, organizacjom i osobom fizycznym realizującym zadania objęte tym programem.
4. Opiniowanie projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz projektów uchwał zmieniających ten program.
5. Opiniowanie projektu sprawozdania z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6. Opiniowanie uchwał dotyczących liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz usytuowania na terenie miasta miejsc sprzedaży napojów alkoholowych.
7. Opiniowanie (w drodze postanowienia) wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem spełnienia warunków uchwał, o których mowa w art. 18 ust 3a ustawy.
8. Kontrolowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
9. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
10. Prowadzenie czynności związanych z orzekaniem o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu poddania się leczeniu w zakładach lecznictwa odwykowego, w tym sporządzanie i przekazywanie do Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego w Będzinie wniosków w tej.
11. Podejmowanie działań w ramach procedury „Niebieskiej Karty" zgodnie z § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskiej Karty oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta".
12. Uczestnictwo członków Komisji w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.
13. Współpraca z centralnymi i wojewódzkimi organami administracji państwowej i organami samorządu terytorialnego w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w pracach - posiedzeniach Komisji przysługuje wynagrodzenie:

1. Za udział w plenarnych posiedzeniach 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w miesiącu, w którym odbyło się posiedzenie.
2. Za udział w posiedzeniach Podkomisji Motywująco – Interwencyjnej i Podkomisji Opiniującej (za zaopiniowanie co najmniej 5 placówek sprzedających alkohol) 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w miesiącu, w którym odbyło się posiedzenie.

3. Za przeprowadzenie kontroli 1 punktu sprzedającego napoje alkoholowe wynagrodzenie w wysokości 70 złotych brutto.

Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie wypłacane co miesiąc do 15 następnego miesiąca, na podstawie list obecności.

VI. Źródła i zasady finansowania zadań programu

1. Wydatki przeznaczane na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego programu ujęte zostają w planach budżetowych na 2020 rok, w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Dysponentem w/w środków jest Zastępca Naczelnika Wydziału Polityki Społecznej i Działalności Gospodarczej, kierownicy jednostek organizacyjnych gminy.

VII. Realizatorzy programu i sposoby jego realizacji

1. Realizatorzy Programu:

Zadania ujęte w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowane są przez Wydział Polityki Społecznej i Działalności Gospodarczej i koordynowane przez Wiceprezydent Miasta Będzina, pełniącą jednocześnie funkcję Przewodniczącej Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Realizacja Programu odbywa się przy współudziale:

- Członków komisji stałych Rady Miejskiej Będzina,
- Członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Będzinie,
- Członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przemocy w rodzinie,
- Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Będzinie,
- Kierownika Miejskiej Świetlicy Środowiskowej,
- Komendanta Powiatowej Policji w Będzinie,
- Komendanta Straży Miejskiej w Będzinie,
- Przedstawicieli Sądu i Prokuratury w Będzinie,
- Dyrektorów szkół i placówek oświatowo-wychowawczych,
- Dyrektora Ośrodka Sportu i Rekreacji,
- Dyrektora Teatru Dzieci Zagłębia,
- Przedstawicieli środowisk trzeźwościowych,

- Przedstawicieli stowarzyszeń i organizacji pozarządowych,
- Przedstawicieli Kościołów i związków wyznaniowych,
- Przedstawicieli Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Sposoby realizacji:

1) Realizacja zadań w ramach czynności Wydziału Polityki Społecznej i Działalności Gospodarczej.
2) Powierzenie zadań jednostkom gminnym następuje w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych.
3) Powierzenie zadań podmiotom zewnętrznym następuje zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Program zostanie podany do wiadomości publicznej i będzie podstawą do składania ofert na realizację zadań w nim zamieszczonych.

Zadania niniejszego Programu będą realizowane do dnia przyjęcia przez Radę Miejską Będzina Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok.

ZASTĘPCA NACZELNIKA
Wydziału Polityki Społecznej
i Działalności Gospodarczej
Agata Wyderka-Pietrzyk

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej Będzina
Krzysztof Dudziński